

ÚTMUTATÓ AZ
ÖSSZEFÜGGŐ EGYÉNI ISKOLAI GYAKORLAT
BMEGT51M117, BMEGT51M565, BMEGT51M566, BMEGT51M567
PEDAGÓGIAI SZEMINÁRIUM
BMEGT51M120, BMEGT51M568, BMEGT51M569, BMEGT51M570
PORTFÓLIÓ
BMEGT51M122, BMEGT51M571, BMEGT51M572, BMEGT51M577
TÁRGYAK TELJESÍTÉSÉHEZ
mérnök- és közgazdásztanár 2, 3 és 4 féléves nappali és levelező hallgatók számára
2024.02.12.

TARTALOM

CÉLKITŰZÉSEK	2
KÖVETELMÉNYEK	2
Munkaformák	3
Kontakt óraszámok	3
Nyelvi kreditek teljesítése	4
Értékelés	4
Feladatok	5
Ütemterv	6
TANULÁSTÁMOGATÓ ANYAGOK	8
PARTNERISKOLÁINK	9
AZ ISKOLAI MENTOR SZEREPE	10

CÉLKITŰZÉSEK

Az **Összefüggő egyéni iskolai gyakorlat** célja a szakmai tanári szakképzettségnek megfelelő szakképző intézményben – a tanárképzésben szerzett elméleti ismeretekre és gyakorlati tapasztalatokra építve – a gyakorlati tanári ismeretek és kompetenciák megszerzése, a szakmai tanári kompetenciák fejlesztése, így:

- a pedagógussá válás, a pedagógusidentitás tudatosításának, formálódásának megalapozása és gyakorlati kipróbálása;
- a megfelelő szakmai szakirányultságú szakképző intézményben elméletigényes szaktárgyi tanítási órák megfigyelése és megtartása az előírt mennyiségben;
- a pedagógusi munkához való reflektív viszonyulás gyakorlása;
- az iskola, az intézményrendszerbe ágyazottság, a tanulók, tanulócsoporthoz való viszonyulás megismerése, és az ezek alapján történő pedagógiai folyamat tervezése;
- a szakképzés törvényi szabályozásának megfelelő, oktatói feladatrendszer megismerése.

Cél az is, hogy a jelöltek a pedagógusközösség aktív tagjaivá váljanak, ismerkedjenek a szervezet életével, megismerik az egymástól való tanulás, az innováció előnyeit, valamint megtanuljanak felelősséget vállalni saját munkájukért és szakmai fejlődésükért. A pedagógus komplex feladatrendszeréből legnagyobb hangsúlyt a megismerés, a megfigyelés, a tapasztalatszerzés, a konzultáció, a hospitálás és pedagógusi reflexiók szerepe kapja.

Az összefüggő egyéni iskolai gyakorlat alatt párhuzamosan folyó egyetemi kísérőszeminárium, a **Pedagógiai szeminárium** célja a gyakorlat során szerzett tapasztalatok megbeszélése, a gyakorlat teljesítése során elvárt feladatok teljesítésének nyomon követése, a tanítási gyakorlat során adódó problémákra, témákra fókuszálva.

A 8/2013. (I.30.) EMMI-rendelet 1. sz. melléklet 9.3. pontja értelmében az 1. § a)–d) pontja szerinti tanárképzésben a záróvizsga része a képzés során készült, a szakmai gyakorlatokat is bemutató és feldolgozó, a tanárjelölt felkészülését, saját fejlődését értékelő dokumentumgyűjtemény, **portfólió**, amely a tapasztalatok neveléstudományi szempontú, tudományos alaposságú bemutatása, elemzése és értékelése. Bizonyítja, hogy a hallgató képes önreflexióra, a képzés különböző területein elsajátított tudását integrálni és alkalmazni, a munkája szempontjából meghatározó tudományos, szakirodalmi eredményeket, továbbá a tanítás vagy a pedagógiai feladat eredményességét értékelni. Az 1. § b)–d) pontja szerinti tanári mesterszakokon a portfólió a záróvizsga szakdolgozati eleme.

KÖVETELMÉNYEK

Az iskolai gyakorlathoz kapcsolódóan teljesítendő tantárgyakat és a teljesítés idejét (félév) az egyes képzési programtípusok szerint mutatja az 1. számú táblázat.

Az összefüggő egyéni szakmai gyakorlat követelményeiről a BME Műszaki Pedagógia Tanszék összefüggő szakmai gyakorlatért felelős oktatója, Dr. Kattein-Pornói Rita

(kattein-pornoi.rita@gtk.bme.hu) tájékoztatja a tanárjelölteket. A tájékoztatást követően a tanárjelölt veszi fel a kapcsolatot az iskolai mentorral/gyakorlólhelyi konzulenssel, hogy a gyakorlati idő tartamában, időbeosztásában a további egyeztetéseket lefolytassák. A Befogadó Nyilatkozat kitöltésével az intézmény vállalja a hallgató mentorálását.

1. sz. táblázat: Az iskolai gyakorlathoz kapcsolódóan teljesítendő tantárgyak és a teljesítés ideje (félév) az egyes képzési programtípusok szerint

Tárgy neve	Neptun kód	KT2 / MT2 nappali (2 féléves)	KT2 / MT2 levelező (2 féléves)	KT4 / MT4 levelező (4 féléves)	KT4 / MT4 levelező (4 féléves) - szakoktató képzésre építve
Összefüggő, egyéni iskolai gyakorlat I.	BMEGT51M565			3. félév	
Összefüggő, egyéni iskolai gyakorlat II.	BMEGT51M566			4. félév	4. félév
Összefüggő, egyéni iskolai gyakorlat III.	BMEGT51M117	2. félév			
Összefüggő, egyéni iskolai gyakorlat III.	BMEGT51M567		2. félév		
Pedagógiai szeminárium I.	BMEGT51M568			3. félév	4. félév
Pedagógiai szeminárium II.	BMEGT51M569			4. félév	
Pedagógiai szeminárium III.	BMEGT51M120	2. félév			
Pedagógiai szeminárium III.	BMEGT51M570		2. félév		
Portfólió I.	BMEGT51M571			4. félév	4. félév
Portfólió II.	BMEGT51M122	2. félév			
Portfólió II.	BMEGT51M572		2. félév		

Munkaformák

- iskolai hospitálás
- iskolai tanítás
- egyéni otthoni munka

Kontakt óraszámok

Képzés típusa	Összefüggő egyéni tanítási	Pedagógiai szeminárium
---------------	----------------------------	------------------------

	gyakorlat	
KT2 / MT2 nappali	10 óra hospitálás + 14 óra tanítás	2 óra/hét (28 óra/félév)
KT2 / MT2 levelező	10 óra hospitálás + 14 óra tanítás	9 óra/félév
KT4 / MT4 levelező szakoktatói képesítéssel rendelkezőknek	10 óra hospitálás + 14 óra tanítás	9 óra/félév
KT4 / MT4 levelező	10 óra hospitálás + 28 óra tanítás	9 óra/félév (2 félév)

Nyelvi kreditek teljesítése

- *kivéve*: államilag elismert legalább B2 szintű komplex nyelvvizsga bizonyítvány vagy BME nyelvi központban teljesített kreditek
- részleges/teljes mentesség kérhető: Erasmus projektben, külföldi nyári egyetemen vagy táboroztatásban való részvétel, B2-nél alacsonyabb szintű vagy nem komplex nyelvvizsga esetén)
 - **Pedagógiai szeminárium** (2 kredit): a tárgy egyetemi oktatójával egyeztetett feladat elvégzése (pl. TED Talk videó összefoglalása megadott szempontok alapján, szakkifejezések értelmezése)
 - **Összefüggő iskolai gyakorlat** (2 féléves: 16, 3/4 féléves: 17 kredit): egy, a Pedagógiai szeminárium tárgy oktatójával egyeztetett szak módszertani téma elemző bemutatása idegen nyelven min. 1000, max 2000 szó terjedelemben, legalább 3 idegen nyelvű, referált szakfolyóiratban megjelent cikk alapján (tartalom: téma részletes bemutatása, ha a gyakorlata során alkalmazta ezt a módszertant, tapasztalatainak reflektáló elemzése, mik az előnyei és a hátrányai, ha még nem alkalmazta, hogyan alkalmazná, milyen feltételek szükségesek, mik lehetnek az előnyei és a hátrányai)
 - Az írott anyag bekerülhet a hallgató Portfóliójába.

Értékelés

Mindhárom tantárgy esetében a Pedagógiai szeminárium tantárgy egyetemi oktatója értékeli:

- **Összefüggő egyéni szakmai gyakorlat**: a gyakorlólé hely által kiállított értékelőlap és a zárótanítás értékelése alapján;
- **Portfólió**: a Portfólió értékelőlap (sablon a [Dokumentumtárban](#)) szerint;
- **Pedagógiai szeminárium**: az órákon való aktív részvétel és az Összefüggő egyéni gyakorlat és a szeminárium egyéb feladatainak teljesítése alapján.

Feladatok

Feladatok		
Összefüggő egyéni tanítási gyakorlat	Portfólió	Pedagógiai szeminárium
<ul style="list-style-type: none"> - Gyakorlóhely kiválasztása és felkeresése egyénileg, a gyakorlat helyét és idejét rögzítő Ütemterv táblázat kitöltése a Pedagógiai szeminárium tantárgy Moodle platformján. - Befogadó nyilatkozat (sablon a Dokumentumtárban) aláírása az iskolával (bélyegzős pecsét és igazgató vagy helyettesének aláírása), beszkenelt másolatának feltöltése a Pedagógiai szeminárium tantárgy Moodle platformra és az eredeti eljuttatása Benkó Cecíliához (A132 szoba, postai cím: Budapest Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Műszaki Pedagógiai Tanszék, 1117 Budapest, Magyar tudósok körútja 2., Q épület, A szárny 1.emelet). - Egyéni iskolai hospitálás 10 (3 nem szaktárgyi, 7 szaktárgyi) tanórán. A szaktárgyi órákon nem kötelező a saját mentortanár óráit látogatni. - Hospitálási napló (sablon a Dokumentumtárban) készítése a 10 meglátogatott óráról, a naplók feltöltése a Pedagógiai szeminárium tantárgy Moodle platformjára. - Óratervek (sablon a Dokumentumtárban) készítése és elküldése a mentortanárnak és a tárgy egyetemi oktatójának, illetve feltöltése a Pedagógiai szeminárium tantárgy Moodle platformjára. - Önálló tanítás: 14 (a 4 féléveseknek a 3. és 4. félévben 14+14=28) szaktárgyi óra megtartása az óratervek alapján, javasolt: <ul style="list-style-type: none"> - egy adott témában több osztályban is tartson órát; - egy osztályban tervezzen meg és tanítson egy tematikus egységet. - 4 félévesek esetében a 3. félévben heti 2 óra tartása, a 4. félévben egyben. 	<ul style="list-style-type: none"> - Portfólió (sablon Dokumentumtárban) elkészítéséhez kapcsolódóan anyaggyűjtés (1) az iskoláról (2. fejezet) és (2) a választott témáról (5. fejezet). - Portfólió (sablon Dokumentumtárban) elkészítése és feltöltése a Portfólió tantárgy Moodle platformjára. - Prezentáció készítése a záróvizsgára (nincs sablon, kreatív feladat, tartalmat tekintve) 	<ul style="list-style-type: none"> - Részvétel az órákon, a feltöltött hospitálási naplók és óratervek megbeszélése - Nyelvi kreditek teljesítése (ha szükséges)

<ul style="list-style-type: none"> - A reflexióval ellátott óratervek feltöltése a Pedagógiai szeminárium tantárgy Moodle platformjára - Zárótanítás, melyen a gyakorlóhely részéről részt vesz a mentortanár és az iskola vezetése (igazgató vagy igazgatóhelyettes), valamint lehetőség szerint az egyetem részéről egy oktató (a hallgató vezetőtanára). A zárótanításról a mentortanár jegyzőkönyvet (sablon a Dokumentumtárban) készít, amit a résztvevők aláírnak (pecsételve). Zárótanítás a mentorral egyeztetve már a 7. letanított órától lehetséges. - A gyakorlat teljesítéséről szóló intézményi igazolások (sablonok a Dokumentumtárban) aláírása, beszkenelt másolatának feltöltése a Moodle platformra, eredeti dokumentumok eljuttatása Benkó Cecíliához: <ul style="list-style-type: none"> - Szaktárgyi és nem szaktárgyi hospitálások igazolólapja - Szaktárgyi tanítás igazolólapja - Zárótanítás jegyzőkönyve - Egyéni összefüggő iskolai gyakorlat igazoló- és értékelőlapja 	a Portfólió orientál, fókuszban a reflexió, legfeljebb 10 perces előadás).	
---	--	--

Ütemterv

Feladat	Időpont / Határidő
Egyeztetés a Pedagógiai szeminárium tárgy egyetemi oktatójával a nyelvi kreditek teljesítésének szükségességéről és az ehhez kapcsolódó feladatokról	Első kontakt óra
Gyakorlóhely kiválasztása és felkeresése, Ütemterv táblázat kitöltése.	Szorgalmi időszak 3. hetének vége
Befogadó nyilatkozat aláírása, feltöltése, eredeti eljuttatása Benkó Cecíliához	Szorgalmi időszak 3. hetének vége vagy oktató által megadott időpont
Portfólió elkészítéséhez kapcsolódóan anyaggyűjtés az iskoláról (2. fejezet) és a választott témáról (5. fejezet).	Szorgalmi időszak utolsó napja

Egyéni iskolai hospitálás 3 nem szaktárgyi, 7 szaktárgyi tanórán.	Ütemtervben jelzettek szerint
Hospitálási naplók készítése és feltöltése.	Hospitálások után legkésőbb 5 munkanappal
Óratervek készítése és elküldése a mentortanárnak és a Pedagógiai szeminárium tárgy egyetemi oktatójának, illetve feltöltése.	Ütemtervben jelzett tanítási időpontokat megelőzően legkésőbb 3 munkanappal
Óratervek véglegesítése a mentortanár és egyetemi oktató visszajelzése alapján	Tanítás előtt
Önálló tanítás (14, illetve a 4 féléveseknek 28 óra), zárótanítás és arról jegyzőkönyv készítése. Zárótanítás helyszínét és időpontját jelezni Dr. Kattein-Pornói Ritának (kattein-pornoi.rita@gtk.bme.hu) és az egyetemi oktatónak a zárótanítás előtt 2 héttel .	Legkésőbb a szorgalmi időszak utolsó napja
Az órák utáni reflexióval és mentortanárral folytatott beszélgetés összefoglalójával kiegészített óratervek feltöltése.	Tanítás után legkésőbb 5 munkanappal
A Zárótanítás jegyzőkönyv feltöltése, eredeti eljuttatása Benkó Cecíliához.	Gyakorlat teljesítését követően, legkésőbb a szorgalmi időszak utolsó napja
Igazoló- és értékelőlap kitöltetése és aláírása, feltöltése, eredeti eljuttatása Benkó Cecíliához.	Gyakorlat teljesítését követően, legkésőbb a szorgalmi időszak utolsó napja
Portfólió elkészítése és feltöltése.	Szorgalmi időszak utolsó napja
Prezentáció készítése a záróvizsgára és feltöltése.	Szorgalmi időszak utolsó napja

TANULÁSTÁMOGATÓ ANYAGOK

Általános

Tóth, P. (szerk.) (2022). *A pedagógia alapjai szakmai pedagógusjelölteknek I.* BME GTK Műszaki Pedagógia Tanszék.

https://www.mpt.bme.hu/LETOLT/BME_MPT-0902-A_pedagogia_alapjai_szakmai_pedagogusjelolteknek_I-230419.pdf

Oktatás 2030 Tanulástudományi Kutatócsoport: Útmutatók, módszertani segédletek.

<https://www.oktatas2030.hu/utmutatok-modszertani-segedletek/>

Fodor, Z., Kotschy, B. (2022). XX. fejezet. Az oktatómunka tervezése. In Falus, I., Szűcs, I. *Didaktika. Elméleti alapok a tanítás tanuláshoz.* https://mersz.hu/dokumentum/m1037adk__1/

Lenkovics, I. (2009). *A tanítás tanulása. Segédanyag a gyakorlati tanításhoz.*

http://www.nyf.hu/bgytk/sites/www.nyf.hu.bgytk/files/docs/02_a_tanitas_tanulasa.pdf

N. Kollár, K., Szabó, É. (2004). *Pszichológia pedagógusoknak.* Tankönyv.

https://mte.eu/wp-content/uploads/2022/02/Kollar-Szabo_-_Pszychologia_pedagogusoknak.pdf

N. Kollár, K., Szabó, É. (szerk.). (2017). *Pedagógusok pszichológiai kézikönyve I - III.* Osiris Kiadó.

Specializációk

Kriska, Gy., Karkus, Zs. (2022). *A biológia tanításának elmélete és gyakorlata.* Akadémia Kiadó.

[10.1556/9789634547877](https://mersz.hu/kriska-karkus-a-biologia-tanitasanak-elmelete-es-gyakorlata)

<https://mersz.hu/kriska-karkus-a-biologia-tanitasanak-elmelete-es-gyakorlata>

Korom, E., Veres, G. (szerk.) (2021). *Komplex Természettudomány. Módszertani Kézikönyv.* Mozaik Kiadó.

http://publicatio.bibl.u-szeged.hu/21201/1/MS-9405_MTA_termtud_komplex_online.pdf

PARTNERISKOLÁINK

Iskola neve	Cím	Igazgató	Kapcsolattartó
Budapesti Gazdasági SZC Belvárosi Technikum	1074 Budapest, Dohány utca 65.	Laukó Zsuzsanna	Rózsa Mária rozsamaria@belvarosiszakkepzo.hu
Budapesti Gazdasági SZC Hunfalvy János Két Tanítási Nyelvű Közgazdasági Technikum	1011 Budapest, Ponty utca 3.	Plánk Tibor	Trautmann Szilvia trautmann.szilvia@hunfalvy.com
Budapesti Gazdasági SZC Terézvárosi Technikum és Szakképző Iskola	1064 Budapest, Szondi u. 41.	Kónyáné Kecskés Ildikó	Kis Zsuzsanna kis.zsuzsanna@kersuli.hu
Budapesti Gépészeti SZC Arany János Technikum és Szakképző Iskola	1072 Budapest, Nyár u. 9.	Ónody Miklós	Smidéliusz Béla smideliusz@aranymszki.hu
Budapesti Gépészeti SZC Bánki Donát Technikum	1138 Budapest, Váci út 179-183.	Dr. Madaras Attila	Berényi Sára Fruzsina berenyi.sara.fruzsina@bankidonat.net
Budapesti Komplex SZC Schulek Frigyes Két Tanítási Nyelvű Építőipari Technikum	1087 Budapest, Mosonyi utca 6.	Varga András	Kaczur András kaczur.andras.mt@gmail.com
Budapesti Műszaki SZC Bolyai János Műszaki Technikum és Kollégium	1134 Budapest Váci út 21.	Király László	Jáki László jakil@bolyai-szakkozep.hu
Budapesti Műszaki SZC Petrik Lajos Két Tanítási Nyelvű Technikum	1146 Budapest, Thököly út 48-54.	Gál-Berey Csilla	Penksza Károlyné Asztalos Júlia asztalos@petrik.hu
Budapesti Műszaki SZC Puskás Tivadar Távközlési és Informatikai Technikum	1097 Budapest, Gyáli út 22.	Mamira György	Vígh Sándor vighs@puskas.hu

AZ ISKOLAI MENTOR SZEREPE

Az iskolai mentor: szakirányú szakképzettséggel rendelkező pedagógus, aki a tanárjelölt szakmai gyakorlatával kapcsolatos iskolai tevékenységeket koordinálja. Az országos partneriskolai hálózatunk kialakításáig a partneriskolai feladatokat, olyan szakképző intézmények is gyakorolhatják, amelyek tantestületében nincs mentortanár végzettségű pedagógus.

A mentori tevékenység célja: „tapasztalt gyakorló tanár által nyújtott egyéni támogatási forma a kezdő vagy kevésbé gyakorlott tanár számára, amelynek elsődleges célja, hogy támogassa a mentorált tanár szakmai fejlődését, illetve gördülékenyebbé tegye a szakma(k) kultúrájába, illetve a speciális helyi kontextus(ok)ba való beilleszkedést.” (Hobson et al, 2009: 207).

Az iskolai mentor/gyakorlólhelyi konzulens feladatai:

- a tanárjelölt hallgató egyéni összefüggő szakmai gyakorlatának megtervezése, kidolgozása a tanárjelölttel
- a szakképző intézmény működésének megismertetése, a tanárjelölt hallgató bemutatása az oktatói testületnek
- a kötelezően előírt hospitálások, szaktárgyi tanítások előkészítése
- a tanórákra, záró tanításra való felkészülés segítése, a tanárjelölt hallgató által készített óratervek véleményezése, az óraterv kézhezvételét követő egy munkanapon belül
- a tanárjelölt hallgató óráinak megfigyelése és az órát vagy a napi tanítást követően az órai tapasztalatok megbeszélése
- részvétel a zárótanításon és annak értékelése a jegyzőkönyvben
- a tanárjelölt egyéni összefüggő szakmai gyakorlatán megvalósuló szaktárgyi tanítás értékelése

A tanárjelölt által végzett tevékenységek értékeléséhez szükséges dokumentumok elkészítése:

- Szaktárgyi/nem szaktárgyi órákon való hospitálás igazolása
- Szaktárgyi tanítás igazolása
- Az egyéni összefüggő szakmai gyakorlat teljesítésének igazolása és értékelése
- Zárótanítási jegyzőkönyv kitöltése

A gyakorlattal kapcsolatos dokumentumok a következő linken érhetőek el:
<https://www.mpt.bme.hu/dokumentumtar.html>